

La importància de potenciar l'Arxiu de So i Imatge de Mallorca

Jaume Vidal

Fa unes setmanes, vaig tenir el privilegi de finalitzar un vídeo sobre el poeta Damià Huguet. Òbviament, per dur a terme el treball, tenia necessitat de recuperar tota mena d'imatges del personatge, bé fossin en material fotogràfic o bé en suport cinematogràfic/videogràfic. Si bé obtenir les fotos va ser fàcil, no ho va ser aconseguir imatges en moviment; va ser quasi impossible. Totes les entrevistes i intervencions que en Damià havia fet per televisió, i eren bastants, estaven perdudes per sempre, havien estat esborrades, en els arxius tant sols restava enregistrat un programa de televisió amb guió seu (la seva aparició era mínima) i una entrevista efectuada pocs dies abans de morir. Davant aquesta situació desoladora, la primera pregunta que un es planteja és si això ha passat amb tots els esdeveniments i tots els personatges, i, si la resposta és afirmativa –fet molt probable–, la situació comença a ser prou preocupant. Sortosament, sobre Damià Huguet vaig poder obtenir imatges gràcies a l'arxiu de la seva família, la majoria filmacions que havia realitzat en Damià en persona. Són imatges d'un grandíssim valor ètic i estètic i una eina de treball imprescindible, que entren a formar part del nostre llegat cultural. Però també aquestes imatges tenen el perill de desaparèixer, si més no per altres motius: deteriorament produït per l'inevitable pas del temps, mal estat de conservació (humiditat, calor, etc) i accidents diversos.

Amb la finalitat d'evitar aquests perills, el Consell de Mallorca, creà l'Arxiu de So i Imatge. Els objectius principals són ben clars: la recerca i investigació encaminada a la recuperació i posterior restauració i conservació de tot el material fotogràfic i cinematogràfic de tot Mallorca, sense oblidar la música i tot el que es relaciona amb el so, materials, en bona part, i dissortadament, irrecuperables per sempre. Però és cert que encara queden moltes imatges per recuperar i l'Arxiu es pot enriquir molt més. Imatges que romanen, sobretot, a les golfes, prestatgeries, canteranos i baguls de particulars i institucions: aquestes sí que es poden recuperar i conservar, si no impera, òbviament, la curtesa, la mesquinesa i l'afany de lucre, o tal vegada, la ignorància i la desinformació. Som un país no gaire gran, però amb molts de segles d'història, amb moltes llacunes i molts aspectes encara per recuperar.

Les imatges, de la casta que siguin, són un element imprescindible de la nostra identitat. Recuperar-les i conservar-les és un repte que no poden deixar passar per alt.

Els qui sovint treballam amb la imatge, som conscients de la necessitat de potenciar l'Arxiu. El primer cop de moviola ja s'ha donat, ara cal reforçar tota la infraestructura necessària (que no és poca) perquè sigui un espai modern, operatiu i dotat de magnetoscòpis, projectors, reproductors, etc., i convertir aquest embrió en una autèntica filmoteca per a les nostres illes, un futur centre d'estudis i investigació per a estudiants, cinèfils,...

Tot això val molts de doblers, però crec que és millor invertir-los en la incentivació d'aquesta idea que no utilitzar-los per organitzar un festival, per exemple (i perdonau que insisteixi en aquest tema, que se m'està convertint gairebé en obsessiu). Que l'Arxiu de So i Imatge progressi és tasca de tots: per una part, la voluntat de l'administració de tenir el propòsit decidit de consolidar-lo; per altra part, que tots els qui tenim imatges col·laborem depositant el nostre material a l'Arxiu, així es tendrà la seguretat que una bona part del patrimoni comú es conserva en condicions òptimes. I també tendrà un inestimable valor per a les futures generacions. ■

